

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

«Təsdiq edirəm»
Tədrisin təşkil və təlim
vəzifəsini icra edən
Dos.Z.I. Məmmədov:

"07" may 2025-ci il

Fənn silabusu

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə
İxtisas: Biznesin idarəedilməsi, İqtisadiyyat, Mühəsibət, Maliyyə, Marketing
Kafedra: Texnologiya və texniki fənlər

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: İKT baza kompüter bilikləri
Kodu: İPF-B06
Tədris ili: III (2025-2026), V semestr
Tədris yükü: Cəmi: 24 saat (14 saat mühazirə, 10 saat laboratoriya)
Tədris forması: Qiyabi
Tədris dili: Azərbaycan dili
AKTS üzrə kredit: 8 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Vəzifəsi, adı, atasının adı, soyadı: m. Tural Tofiq oğlu Məlikzadə
Məsləhət saati: 1 gün saat 11⁰⁰ – 12⁰⁰
Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli 170 a
E-mail ünvanı: tural1996t@gmail.com

III. Təvsiyə olunan dərslər və dərs vasitələri:

Əsas

1. "İnformatika" Dərslik. S.Q.Kərimov, S.B.Həbibullayev, T.I.İbrahimzadə. Bakı 2011
2. "İnformatika" Ə.M.Salmanova, M.Ə. Abbasova, BAKI - 2015
3. "İnformatika üzrə praktikum" Dərs vəsaiti. N. Cəfərov, N. Rəhimova. Bakı 2003
4. "İnformatika və kompüterləşmənin əsasları" Ə.Abbasov, M.Əlizadə, E.Seyidzadə. Bakı 2009

Əlavə

5. N.Allahverdiyeva, M.Namazov. "Kompüter informasiya kommunikasiya texnologiyaları" Bakı-2012

IV. Prerekvizitlər: Bu gün informasiya cəmiyyətinə keçid şəraitində Azərbaycan təhsil sisteminin qarşısında duran ən əsas vəzifələrdən biri kimi innovasiya texnologiyalarını dərinlən bilən, onları öz işinə tətbiq etməyi bacaran və yeni iqtisadi münasibətlər şəraitində əmək bazarının tələblərini ödəyəcək mürəkkəb iqtisadi münasibətlər şəraitində rəqəbəte davamlı kadrların – şəxsiyyətlərin yetişdirilməsidir.

V. Korektivlər: Müştəqil və qrup şəklində fəaliyyət göstərmək bacarıqlarına yiyələnmək; Zəruri informasiyanı axtarıb tapmaq və ondan sistemləşdirilmiş formada istifadə etmək;

VI. Fənnin təsviri və məqsədi:

Müasir dövrdə elmi-tərəqqinin əsas istiqamətlərində biri istehsalat və qeyri-istehsalat sahələrinin kompüterləşdirilməsi və cəmiyyətin informasiyaladılmasıdır. Hal-

hazırda tələbələrimizin böyük bir informasiya texnologiyalarını, kompüterin arxitekturası, informasiya proseslərində istifadə olunan əsas və əlavə qurğuları, tətbiq edilən müxtəlif program komponentlərin növlərini, internet və kompüter şəbəkəsini kəifyyət qədər mənimsəməkdir.

Tələbələr bu kursu mənimsəməklə informasiya texnologiyaların əsas anlayışları ilə tanış olacaq, hesablama texnikasında istifadə olunan say sistemləri və alqoritmləşdirmə prinsiplərini öyrənəcəkdir, kompüterlərin yaranma tarixi və onların arxitekturası, həmçinin əsas və əlavə qurğular haqqında məlumatları əldə edəcəkdir. Proqramların növlərini və hansı məqsədlərə xidmət etdiyini biləcəkdir. Bununla yanaşı kursun yekununda tələbənin əldə etdiyi biliklərdən magistratura səviyyəsinə qəbulun 1-ci mərhələsində istifadə edə biləcək.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər:

Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 bal tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 30 bal kollokviuma görə, 20 bal seminar dərslərində fəaliyyətinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan biyyətə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş material dərinədən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfli,;
- 9 bal - tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam əqəbilir;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş material başadüşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsaslandırılmışdır;
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəəri var;
- 0 bal - suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. **Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahan qədərki ballar əsasında)**

- 91-100 bal - əla (A)
- 81-90 bal - çox yaxşı (B)
- 71-80 bal - yaxşı (C)
- 61-70 bal - kəfi (D)
- 51-60 bal – qənaətbəxş (E)
- 51-baldan aşağı - qeyri-kəfi (F)

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Telebe Universitetin daxil nizam-intizam qaydalarını pozduqda esasnəmədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməyəcək.

X. Təqvim mövzu planı: Mühəzire – 14 saat, laboratoriya – 10 saat, Cəmi 24 – saat.

Mühəzire mövzuları			
S/s	Mövzunun adı və məzmunu	Saat	Tarix
1.	Informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının əsas anlayışları Plan: 1. İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının mahiyyəti və fənninin predmeti; 2. "İnformasiya" anlayışı və informatika. 3. İnformasiyanın xassələri, formaları, növləri və təqdimolunma üsulları; 4. İnformasiya prosesləri və informasiya mühafizəsi.	2	
2.	Informasiyanın hesablanması və say sistemləri Plan: 1. İnformasiyanın miqdarının ölçü vahidləri və informasiyanın kodlaşdırılması; 2. Məqsətsiz və məqsətli say sistemləri. 3. Ədədlərin bir say sistemindən digərinə keçirilməsi	2	
3.	Informasiya emalı texnikasının tarixi və EHM-lərin əsas xarakteristikaları Plan: 1. Hesablama texnikasının inkişaf tarixi. 2. EHM-lərin nəsilləri; 3. EHM-in arxitekturası və ümumi quruluş prinsipi.	2	
4.	Fərdi kompüterlər və onların təsnifat növləri Plan: 1. Fərdi kompüterin əsas xarakteristikaları və iş prinsipi; 2. Fərdi kompüterlərin əsas qurğuları. 3. Kompüterlərin ölçülərinə görə təsnifatı 4. Fərdi kompüterin əsas təsnifat növləri	2	
5.	Yaddaş və periferiya qurğuları Plan: 1. Daxili və xarici yaddaş qurğuları; 2. Periferiya (əlavə) qurğular.	2	
6.	Alqoritm əsasları Plan: 1. Alqoritm anlayışı və xassələri; 2. Alqoritm təsvir üsulları. 3. Alqoritm tipləri;	2	
7.	Program təminatı Plan: 1. Sistem program təminatı 2. Tətbiqi program təminatı 3. Instrumental program təminatı	2	
Cəmi:		14	
Laboratoriya mövzuları			
S/s	Mövzunun adı	Saat	Tarix
1.	Informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının və informasiyanın	2	

	esas anlayışları və say sistemləri	
2.	EHM lərin esas xarakteristikaları	2
3.	Fərdi kompüterlər, onların təsnifat növləri, yaddaş və periferiya qurğuları	2
4.	Alqoritmın əsasları	2
5.	Proqram təminatı	2
Cəmi:		10

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

- Informasiya texnologiyalarının fənn ilə əlaqələndirmək;
- Informasiya kommunikasiya texnologiyalarından istifadə edərək informatika dərində bilik və bacarıqlara yiyələnmək.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri

- Informasiya kommunikasiya texnologiyaların əsas anlayışları ilə tanış olacaqlar
- Hesablama texnikasında istifadə olunan say sistemləri və alqoritmləşdirmə prinsiplərini öyrənəcəklər,
- Kompüterlərin yaranma tarixi və onların arxitekturasını araşdıracaqlar
- Əməliyyat sistemləri ilə işləməyi öyrənəcəklər.
- Əsas və əlavə qurğular tanıyacaqlar.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV. Fənnin kollokvium sualları:

1. Informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının mahiyyəti və fənnin predmeti;
2. "Informasiya" anlayışı və informatika.
3. Informasiyanın xassələri, formaları, növləri və təqdimolunma üsulları;
4. Informasiyanın miqdarının ölçü vahidlər və informasiyanın kodlaşdırılması;
5. Məqsəz və məvqeli say sistemləri
6. Ədədlərin bir say sistemindən digərinə keçirilməsi
7. Hesablama texnikasının inkişaf tarixi
8. EHM-lərin nəsiləri
9. EHM-in arxitekturası və ümumi quruluş prinsipi
10. Fərdi kompüterlər və onların təsnifat növləri

XV. Fənnin imtahan sualları:

I blok

1. Informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının mahiyyəti və fənnin predmeti
2. "Informasiya" anlayışı və informatika
3. Informasiyanın xassələri, formaları, növləri və təqdimolunma üsulları
4. Informasiya prosesləri və informasiya mühafizəsi

II blok

5. Informasiyanın hesablanması və say sistemləri
6. Informasiyanın miqdarının ölçü vahidlər və informasiyanın kodlaşdırılması;
7. Movqesiz və mövqeli say sistemləri.
8. Ədədlərin bir say sistemindən digərinə keçirilməsi

III blok

9. Hesablama texnikasının inkişaf tarixi.
10. EHM-lərin nəsilləri;
11. EHM-in arxitekturası və ümumi quruluş prinsipi.
12. Fərdi kompüterin əsas xarakteristikaları və iş prinsipi
13. Fərdi kompüterlərin əsas qurğuları
14. Kompüterlərin ölçülərinə görə təsnifatı
15. Fərdi kompüterin əsas təsnifat növləri

IV blok

16. Yaddaş və periferiya qurğuları
17. Daxili və xarici yaddaş qurğuları
18. Periferiya (əlavə) qurğular
19. Alqoritm əsasları
20. Alqoritm anlayışı və xassələri;
21. Alqoritm təsvir üsulları.
22. Alqoritm tipləri;

V blok

23. Proqram təminatı
24. Sistem proqram təminatı
25. Tətbiqi proqram təminatı
26. Instrumental proqram təminatı

Fənnin sillabusu "Biznesin idarəedilməsi, İqtisadiyyat, Mühəsibat, Maliyyə, Marketing" ixtisaslarının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.
«Texnologiya və texniki elmlər» kafedrasının 07.05.2025-ci il tarixli 9 №-li protokolu əsasında təsdiq olunmuşdur..

Kafedra müdiri:



dos. R. F. Əliyev

Fənn müəllimi:

m. T. T. Məlikzadə